

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ
(СТАЖУВАННЯ) ЗА КОРДОНОМ**

**ПРОГРАМА ТА МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
щодо організації проходження практики (стажування) за кордоном
студентами факультету агротехнологій та природокористування**

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра садово-паркового та лісового господарства**

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ (СТАЖУВАННЯ) ЗА КОРДОНОМ

**ПРОГРАМА ТА МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
щодо організації проходження практики (стажування) за
кордоном студентами факультету агротехнологій та
природокористування**

для студентів спеціальностей 205 Лісове господарство,
206 Садово-паркове господарство
денної та заочної форми навчання

УДК 720+630

Укладачі:

доктор біол. наук, професор І. М. Коваленко (декан факультету агротехнологій та природокористування);
кандидат біол. наук, професор Т. І. Мельник (завідувач кафедри садово-паркового та лісового господарства);
доктор с.-г. наук, професор А. В. Мельник (професор кафедри садово-паркового та лісового господарства)
кандидат с.-г. наук, доцент О. В. Товсуха (доцент кафедри садово-паркового та лісового господарства)
кандидат сільськогосподарських наук, доцент В. С. Токмань (доцент кафедри садово-паркового та лісового господарства)
кандидат сільськогосподарських наук, доцент Є. О. Кременецька (доцент кафедри садово-паркового та лісового господарства)
кандидат с.-г. наук, доцент С. М. Горбась (доцент кафедри садово-паркового та лісового господарства)
кандидат біол. наук С. С. Троцька (ст. викладач кафедри садово-паркового та лісового господарства)

Програма та методичні вказівки щодо організації проходження практики (стажування) за кордоном студентами факультету агротехнологій та природокористування для студентів спеціальностей 205 Лісове господарство, 206 Садово-паркове господарство денної та заочної форми навчання. Суми, 2022. 12 с.

Методичні вказівки спрямовані на надання допомоги студентам, що направляються для проходження практики за кордоном у фермерських, селянських господарствах та інших підприємствах і установах Європейських та інших країн Світу.

Рецензенти:

Власенко В.А., доктор с.-г. наук, професор, завідувач кафедри захисту рослин ім. А.К.Мішньова Сумського НАУ;
Жатова Г.О., канд. с.-г. наук, професор, професор кафедри екології та ботаніки Сумського НАУ.

Відповідальний за випуск: кандидат біологічних наук, професор, завідувач кафедри садово-паркового та лісового господарства Сумського НАУ Мельник Т. І.

Рекомендовано до видання методичною радою СНАУ. Протокол № ____ від _____ 2022 року

© СНАУ, 2022 р.

ВСТУП

Практика (стажування) студентів за кордоном є однією з форм проведення практичної підготовки, що є обов'язковою компонентною освітньо-професійної програми підготовки фахівців для здобуття кваліфікаційного рівня і проводиться відповідно до Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом Міністерства освіти України від 08 квітня 1993 року № 93, Положення про проведення практики студентів аграрних вищих навчальних закладів України за кордоном, затвердженого наказом Міністерства аграрної політики України від 15 червня 2005 року № 264 та «Положення про проведення практики студентів Сумського національного аграрного університету за кордоном», введеного в дію наказом ректора №264-К від 30.06.2020 року.

Практика (стажування) студентів за кордоном проводиться на сучасних підприємствах і організаціях аграрної галузі високорозвинених країн Світу.

Метою даних методичних вказівок є надання допомоги студентам, що направляються для проходження практики за кордоном у фермерських, селянських господарствах та інших підприємствах і установах Європейських та інших країн Світу.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Метою практики є сприяння інтеграції національної аграрної освіти до світового освітнього простору на основі закріплення теоретичних знань студентів та вивчення практичного досвіду ведення сільського господарства в країнах з розвиненим аграрним сектором економіки; оволодіння студентами передовими технологіями вирощування, переробки та реалізації сільськогосподарської продукції; вивчення досвіду застосування сучасної техніки та набуття практичних навичок роботи з нею.

Відповідно до навчального плану визначається вид, тривалість і терміни проведення практики за кордоном та розробляються інструкції, що враховують особливості проведення практики студентів за кордоном відповідно до спеціальності підготовки за певними програмами проведення практик.

Зміст і послідовність практики визначається програмою, яка розробляється кафедрою згідно з освітньо-професійною програмою та навчальним планом підготовки фахівця певного освітнього ступеня та затверджується керівником СНАУ.

КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

Базою практики (стажування) студентів за кордоном є державні та приватні установи: передові підприємства, фермерські господарства, які мають відповідні можливості для забезпечення виконання затвердженої програми. Підставою для проходження практики (стажування) є договір про проведення спільної навчально-виробничої діяльності між навчальним закладом та країною з якою він укладається.

Господарство (підприємство) створює для студентів належні організаційні та безпечні умови в отриманні досвіду практичної роботи, забезпечує підвищення їх професійного рівня шляхом залучення до безпосередньої практичної діяльності.

Відповідальність за організацію та проведення практики студентів покладається на керівника навчального закладу.

Загальну організацію практики і контроль за її проведенням здійснює деканат факультету. Навчально-методичне забезпечення практикою здійснює випускова кафедра за спеціальністю. До керівництва практикою студентів залучаються досвідчені викладачі факультету агротехнологій та природокористування, які беруть безпосередню участь у підготовці здобувачів вищої освіти за відповідними спеціальностями..

Студент під час проходження практики (стажування) зобов'язаний:

- до початку практики одержати від керівника практики навчального закладу консультації щодо оформлення всіх необхідних документів (затверджені форми звіту та щоденнику з практики представлені на офіційній сторінці сайту кафедри садово-паркового та лісового господарства (<https://agro.snau.edu.ua/kafedri/kafedra-sadovo-parkovogo-ta-lisovogo-gospodarstva/praktichna-pidgotovka-zdobuvachiv/>);
- своєчасно прибути на базу практики;
- вивчити і суворо дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки та виробничої санітарії;

- нести відповідальність за виконання робіт на рівні з іншими членами колективу;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками керівників, періодично інформувати керівника практики про хід її проходження під час перебування за кордоном (за допомогою сучасних засобів зв'язку);
- фіксувати зміст виконаної роботи з детальним аналізом умов і параметрів її виконання в Щоденнику проходження практики для подальшого успішного складання Звіту практики;
- по завершенню практики (стажування) на протязі двох тижнів оформити необхідні документи, отримати допуск керівника практики від навчального закладу та підготуватися до складання заліку з практики.

Керівник практики від навчального закладу визначає завдання та зміст практики на конкретному підприємстві (відповідно до його спеціалізації), повідомляє про систему звітності після завершення практики; оцінює роботу студентів на основі спостережень, характеристики з місця практики, звітної документації та надає рекомендацію щодо допуску до захисту звіту перед відповідною комісією.

Після закінчення терміну проходження практики студенти складають звіт встановленого зразка, в якому звітують про виконання програми та індивідуального завдання.

Форма та порядок звітності студента за практику визначаються університетом відповідно до чинного законодавства України.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ЗМІСТУ ПРАКТИКИ

В процесі практики студент повинен:

1. Зібрати загальні відомості про базу своєї практики:

а) ґрунтово-кліматичні умови, напрямок і спеціалізацію господарства, організацію території, дані про розміри землекористування;

б) структуру управління господарством, методом оперативного і перспективного планування, кредитно-фінансовий стан;

в) енергоозброєність господарства, рівень механізації та електрифікації виробничого процесу, забезпеченості і використання добрив, засобів захисту рослин;

г) динаміку урожайності та собівартості продукції по рокам, бажано надати коментар цієї динаміки.

2. Звернути увагу на взаємовідносини керівництва господарства у процесі виробництва, переробки та реалізації продукції, з державними та

комерційними структурами, особливості використання короткострокових та довгострокових угод та банківський кредитів на виробництво та поставку, залучення до виробництва місцевого населення, спонсорську допомогу та ін.

3. Ознайомитися з первинною документацією підприємства. Оволодіти методикою складання звітності, розрахунками при складанні планів, документів та нарядів на виконання роботи, якісних показників.

4. Засвоїти в умовах виробництва основні правила, норми на вимоги охорони праці, санітарної, протипожежної та екологічної безпеки, охорони навколишнього середовища.

5. На підставі отриманих при проходженні практики матеріалів, студент робить висновки та пропозиції (за наявності).

ПІДСУМКИ ПРАКТИКИ

Студент в своєму звіті про практику послідовно висвітлює виконання всіх вимог та положень про практику, на протязі її проходження, візує його у керівника господарства і разом зі щоденником про практику не пізніше, ніж через п'ять днів після закінчення терміну практики надає його керівникові практики від університету.

Захист звіту про практику проходить перед комісією, до складу якої входять представники відділу якості освіти СНАУ, деканату факультету агротехнологій та природокористування та науково-педагогічних працівників випускової кафедри. Комісія проводить оцінювання звітів студентів протягом другого тижня від початку нового семестру.

Оцінка практики виставляється за результатами звіту та доповіді студента про хід виконання програми практики, загальних висновків про отриманий досвід та практичні навички, а також відповідей на запитання членів комісії. За результатами захисту виставляють диференційовану оцінку, яку заносять до заліково-екзаменаційної відомості і залікової книжки студента за підписом керівника практики або завідувача.

Студента, який не здав звіт про виробничу практику або отримав на захисті незадовільну оцінку, направляють на практику повторно. Повторне отримання негативної оцінки з практики є підставою для відрахування студента з університету. Підсумки проведення практики обговорюються на засіданні випускової кафедри

КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ І ВМІНЬ СТУДЕНТА

В процесі проведення практики поточний контроль здійснюється в наступних формах:

Форми контролю	Терміни контролю
перевірка щоденнику	Не пізніше, ніж через п'ять днів після закінчення терміну практики надається керівникові практики від університету
перевірка звіту практики	Не пізніше, ніж через десять днів після закінчення терміну практики надається керівникові практики від університету
доповідь у формі презентація	Перед комісією, в терміни визначені наказом ректора
захист	Перед комісією, в терміни визначені наказом ректора

Критерій оцінювання практики

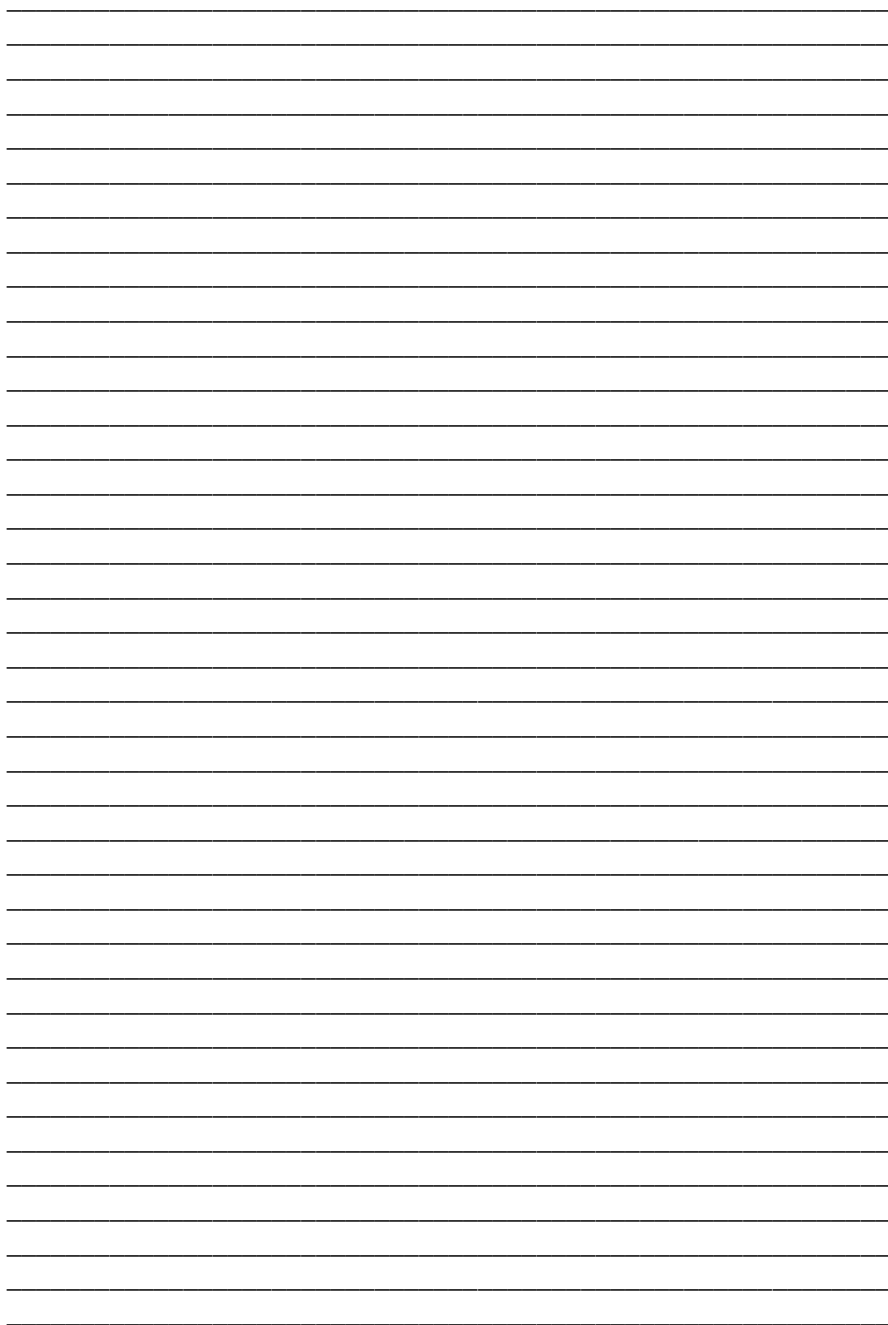
Критерій	Рейтинговий бал
1. Перевірка звіту:	60
відповідність змісту звіту та щоденнику з проходження практики завданню вимогам навчально-методичних рекомендацій щодо їх виконання згідно програми	30
самостійність вирішення поставленої задачі, проектного рішення, виконання розрахунків, креслень, графіків та таблиць	15
наявність елементів аналізу виробництва	10
використання комп'ютерних технологій в оформленні звіту	5
2. Захист звіту, в тому числі:	40
доповідь (презентація з фоторядом)	15
характеристика студента з виробництва	10
правильність відповідей на поставлені запитання	15

Детальна інформація щодо оцінювання результатів практик (стажування) студента висвітлена на офіційній ній сторінці випускової кафедри (<http://surl.li/alhww>). Підсумкова оцінка за звіт визначається шляхом переведення середнього сумарного балу, виставленого членами комісії, у традиційну академічну оцінку за наступною шкалою:

Загальна оцінка з практики

Кількість балів	Оцінка ECTS	Визначення ECTS
90 – 100	A	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок
80 – 89	B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками
75 – 79	C	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю помилок
65 – 74	D	Задовільно – непогано, але із значною кількістю недоліків
60 – 64	E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії
35 – 59	FX	Незадовільно – потрібно працювати перед тим, як отримати позитивну оцінку
<35	F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота

ДЛЯ НОТАТОК

**І.М. Коваленко
Т. І. Мельник
А. В. Мельник
О.В.Товсуха
В. С. Токмань
Є. О. Кременецька
С. М. Горбась
С. С. Троцька**

**ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ (СТАЖУВАННЯ)
ЗА КОРДОНОМ**

**ПРОГРАМА ТА МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
щодо організації проходження практики (стажування) за
кордоном студентами факультету агротехнологій та
природокористування**

для студентів спеціальностей 205 Лісове господарство,
206 Садово-паркове господарство
денної та заочної форми навчання

Підписано до друку: ___ 2022 р., Формат А5: Гарнітура Tims New
Roman Тираж: ___ примірників Замовлення ___ Ум. друк. арк. ___
